

Miliardový trh s provizemi dostane nová pravidla.

U životního pojištění chybují poradci i klienti

Ilustrační snímek. | Foto: Thinkstock

Mění se pravidla pro prodej životního pojištění. Stát chce od začátku prosince prodej více regulovat, od změny si slibuje především ochranu spotřebitelů. Nově se prodlouží doba pro výplatu provizí u životních pojistek na pět let. Dosud se přitom odměna obvykle vyplácela už po uzavření smlouvy.

Praha - Stát bude od prosince více regulovat oblast prodeje [životního pojištění](#). Od přísnějších pravidel pro trh, na kterém se loni jen na [provizích](#) vyplátilo přes šest a půl miliardy korun, si slibuje především lepší ochranu klientů. Odměna dosahující i více než dvojnásobku ročního pojistného totiž láká na trh s životním pojištěním kromě poctivých zprostředkovatelů také ty, jejichž jedinou motivací je získat provizi bez ohledu na zájmy klienta. Takoví poradci doporučují lidem uzavírat smlouvy, které jsou ve skutečnosti nevýhodné. Přes zprostředkovatele přitom pojišťovny prodají dvě třetiny všech životních pojistek. Podle údajů České národní banky přesáhl minulý rok počet nových smluv jeden milion. Celkem mají Češi více než sedm a čtvrt milionu životních pojistek.

Podle novely zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích se po 1. prosinci prodlouží doba pro výplatu provizí u životních pojistek na pět let. Dosud se přitom odměna obvykle vyplácela už po uzavření smlouvy. Prodejci sice budou moci dostávat zálohy předem, ale pokud se klient po prvním prosinci rozhodne smlouvu vypovědět dříve než pět let po jejím uzavření, budou muset vrátit jednu šedesátinu provize za každý měsíc, který do pěti let chybí. Měla by se tak zvýšit jejich motivace nabízet takové produkty, kterých se zákazníci nebudou chtít brzy zbavit. Tím pádem by mělo dojít k poklesu počtu smluv, které se takzvaně přetáčejí.

Změny nastanou i v případě výpočtu takzvaného odkupného, tedy částky, která klientovi po zrušení investičního životního pojištění zůstane. Pojišťovny si nově budou moci odečíst jen poměrnou část nákladů, které jim v

souvislosti s uzavřením pojistky vznikly. Nemělo by tak už docházet k situaci, kdy spotřebitel vypoví smlouvu, ale neobdrží žádné peníze.

Podle Adama Vrbeckého z advokátní kanceláře M.B.A. Legal, která mimo jiné zastupuje pojišťovny ve sporech s dlužníky na pojistném, ale úprava zákona nebude mít kýžený efekt. "Novelu nevnímám jako zásadně prospěšnou pro spotřebitele, protože u většiny špatných smluv jde spíše o to, že člověk neví, co chce, co podepisuje a proč to dělá," řekl Vrbecký. Jako příklad z advokátní praxe uvedl klienta, který uzavřel rodinnou pojistku, ačkoliv byl bezdětný.

Často se setkává také s dlužníky, kteří uzavřeli investiční životní pojištění a přitom věřili zprostředkovateli, který tvrdil, že jde o spoření na vkladní knížku. Vrbecký zároveň upozornil na to, že ani sami poradci často neumí vysvětlit, co ve skutečnosti nabízejí. "Není výjimkou, že zprostředkovatel vystupuje u soudu a neumí vysvětlit, co je investiční životní pojištění," řekl.

Také výkonný ředitel Unie společností finančního zprostředkování a poradenství Jiří Šindelář je ohledně efektu nových pravidel spíše skeptický. "Regulace vždy vykazuje zpoždění oproti situaci na trhu. Je otázkou, jestli v dostatečné míře dokáže postihnout všechny situace, které mohou v tak složitém a rychle se měnícím prostředí prostředí pojišťovnictví nastat." Podle Šindeláře se může stát, že pojišťovny začnou nová pravidla obcházet například zavedením poplatků za předčasné ukončení smlouvy. Odkupné sice vyplatí podle zákonem předepsaných pravidel, ale peníze klient ztratí jinak.

Náměstkyně ministra financí Lenka Jurošková sice připouští, že velká část populace neví, co přesně podepisuje, přesto věří, že nová pravidla přispějí k tomu, aby se pojišťovnictví změnilo k lepšímu. Úpravy norem v oblasti zprostředkování ale podle Juroškové nejsou největší změnou na trhu. Mnohem větší dopad bude mít evropská směrnice Solventnost II, která zavádí kapitálové požadavky na pojišťovny, ukládá jim řídit rizika a posiluje pravomoci dohledových orgánů.

Podle Juroškové sice nová pravidla povedou ke zvýšení nákladů pojišťoven, přispějí ale k větší ochraně zákazníka a stabilitě trhu. V EU směrnice platí od 1. ledna, Česko se ale s jejím přijetím opozdilo. Prezident příslušnou novelu zákona podepsal 6. září, účinnosti nabude vyhlášením ve Sbírce zákonů.

Člen bankovní rady ČNB Tomáš Nidetzký, který do centrální banky přišel v červenci z pojišťovny NN regulaci vnímá jako prostředek k tomu, aby trh efektivněji fungoval. Zároveň ale upozornil na svoji zkušenost z praxe, podle které je pro pojišťovny nejhorší, když jsou změny pravidel příliš časté. "Nejhorší, co se v byznyse stává, je, že se neustále něco mění. Projekty s regulatorní prioritou pak dostanou přednost před dobrými klientskými projekty, protože čas i prostředky jsou omezené," řekl Nidetzký.

autor: [Janis Aliapulios](#)